

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticoꝝ Specvlvm**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Super modo, & forma publicandi beneficiorum resignationes Pij quinti
constitutio. cap.xxiii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

*Constitutio Pij
4. contra confi-
dentias in suo
vobore confer-
natur.*

totis tenoribus habenda sit in nostris literis men-
tionalis, cæterisque contrariis quibuscumque inter-
decessoris huiusmodi nihilominus in suo robore de-
retur. Volumus autem, vt præsentium extemporane
impressa edantur, eaque Notarij publici manu, de
cumque curiæ ecclesiasticæ, cuius Prælati signati
gnata, eandem illam prorsus fidem in iudicio, & ca
vbique locorum faciant, quam ipse præfentes facer
si essent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omnino
minum liceat hanc paginam, &c.

*Super modo, & forma publicandi beneficiorum reser-
nes Pij V. constitutio. CAP. XXIII.*

*Mala per occul-
tam beneficio-
rum resignatio-
nem provenien-
tia.*

Sanctissimus in Christo pater & Dominus
D. Pius diuina prouidentia Papa V. animo
que, & quâ grauiâ inconuenientia, & ab
occultis beneficiorum ecclesiasticorum resignatio-
& cessionibus in dies oriantur; cum sæpe
quod occultè resignantes, vel cedentes huiusmodi
post resignationem, vel cessionem per eos factam
solum fructus ex beneficiis sic cessis, vel resigna-
uenientes indebitè percipiunt, sed etiam (quod
est dolendum) tanquam veri Prælati, vel beneficiarij
sacramenta ministrant, ordines conferunt, & indige-
ntias Christi fidelibus concedunt, in maximū
periculum, & scandalum plurimorum; Nonnulli
etiam cum eisdem resignantibus, vel cedentibus, et
quam cum veris Prælati, aut beneficiariis contrahunt,
illisque decimas, census, oblationes, & alia iura
sacristica persoluentes, illa postmodum veris Prælati
beneficiariis iterum soluere, & ab illis intrusis
maximo ipsorum soluentium damno, & in
repetere coguntur: plerumque etiam ordinarij
tores, ac etiam Romani Pontifices pro tempore
tes, beneficia huiusmodi occultè resignata, vel
per obitum ipsorum resignantium, vel cedentium
care existimantes, illaque tanquam per obitum
tia conferentes, detecta postea resignatione, vel
ne prædicta, simul cum personis prouisis, graui-
luduntur, & fraudantur. Ac etiâ considerans

beneficiis ecclesiasticis, ea, quæ hæreditariæ successio-
nis imaginem referunt, canonicis sanctionibus sint
iuris, ac sanctorum patrum decretis contraria: Quod-
dam propter varias & diuersas fraudes, & malitias, quæ
in illorum beneficiorum resignationibus, seu iurium
cessio-
nibus vel ad illa competitiuum cessionibus, (quas ma-
ximè puritas, simplicitasq; decet) quotidie excogitan-
tur, & adhibetur, plerumque beneficia huiusmodi quasi
hæreditario occupata detinentur.

Et propterea, ne absurda, & inconuenientia prædicta
de cetero orientur, providere, illaque à templo, & san-
ctuario Dei quàm longissimè submouere, ac animarum
perniciem, necnon fraudibus, & malitiis huiusmodi oc-
currere cupiens, præsentis sua perpetuò valitura consti-
tutione voluit, statuit & ordinauit: Quod quæcumque
beneficiorum resignationes, aut iurium cessiones tam in
manibus suæ Sæcricitatis, quàm cuiuscumque
legitimi Pæpistificis sui prædecessoris, aut successoris,
aut cuiuslibet alterius etiam loci ordinarij, vsque in diem
publicationis præsentis constitutionis factæ, & quas in
potestatem fieri contigerit, sub infrascriptis modo, &
formis, & non aliter publicari, ac ad eorum, ad quos
iuris, & possessionem deduci debeant: Videlicet resignatio-
nes, & cessiones iam factæ (si illarum vigore possessio
eandem fuerit per resignatarium, vel cessionarium ap-
prehensa, etiam si super illis consensus præstiti fuerint)
non ex, quas infra tempus inferius designatum, a
competens constitutio obtinere incipiet, siquidem ex-
tra curiam factæ extiterint, infra vnum; si verò
in curia, infra sex menses à die qua eadem con-
stitutio sic vt præfertur, obrinebit, numerandos. Re-
servationes vero, quas post dictum diem fieri cõuinet, siqui-
dem extra curiam similiter infra vnum; si verò in ipsa
curia fuerint, infra sex menses à die datæ supplicationis
resignationum seu cessionum eorundem, non autem à
publicationis seu præstandi consensus computandos in ec-
clesiis ipsius beneficij, ac etiam in cathedrali, vel me-
tropolitana, vel alia superiori ecclesia, cui beneficium
resignatum, vel cessionum immediatè subest; siqui-
dem beneficium extra cathedralem ecclesiam situm est.

*Tolluntur ab his
suis per occultam
resignationem
provenientes.*

*Intra quod i-
pus quomodo
resignationes
beneficiorum
publicari de-
beant.*

vel fuerit : si verò beneficium huiusmodi in cathedrali vel alia superiori ecclesia extiterit, in ipsa solo die inibi populi multitudo ad diuina audienda conuenit publicè, ac alta, & intelligibili voce, ita quod terminum in eadem ecclesia præsentium nouitatem similiter peruenire possit, per ipsos resignantes, residentes, aut resignatarios vel cessionarios, vel alios seu alios eorum nomine publicentur; ipsique cessionarij vel cessionarij realem, & actualement possessionem beneficiorum huiusmodi realiter, & cum effectu apprehendere, vel saltem illam, infra prædictum tempus vel sex mensium terminum ab his, ad quos illud traditio de iure, vel de consuetudine spectat, petere debeant. Et si beneficia ipsa etiam quædam sessionem tantum litigiosa, & per alios possiderint, vel eorum possessio ex quavis causa capi præhendi non possit, si litem huiusmodi in dicto nunc, aut in futurum pendere contigerit, vna cum missa, literas desuper expeditas, vel saltem mentionem consensus, cum data supplicationis, ac cum designatione libri, & folij, in quibus huiusmodi registrata fuerit, infra mensem à dicta dem datæ, non autem à die præstiti consensus mandandum in actis Notarij causæ, & litem huiusmodi ter, & cum effectu præsentare, illumque in ecclesia notari facere.

Resignatio beneficiorum ambigiosorum quomodo publicari & insinuari debeat.

Consensus ante obitum resignantis præstitus cui insinuari et iudicari debeat.

Et insuper quod in omnibus, & singulis casibus prædictis, resignatarij, seu cessionarij, eorumque cessiones, vel causam ab eo quomodolibet habentem, consentum ante obitum resignantis, vel cedentis, si supplicatio per eundem resignantem, vel cedentem seu eius procuratorem porrecta fuerit, in libertatibus, vel Cancellariæ, siquidem resignatio, vel huiusmodi in ipsa curia; alias si extra curiam præstita fuerit, vel fiat, in actis episcopalis seu archiepiscopalis, vel alterius Superioris curiæ, cui beneficium illud immediatè subest, extensum fuisse legitime esse seu probare teneantur: Alioquin resignatio, vel concessiones, ac extensiones & consentum huiusmodi

ita aliter, quam vt praefertur, publicata, seu facta, cum
 in quibus inde secutis, & sequendis, etiam nouis pro-
 uisionibus, ac alijs cessionibus, & retrocessionibus, ca-
 ratione quibuslibet gratis, nullas, & inualidas, nullius-
 que reboris, vel momenti fore ac fuisse, & esse sta-
 tuo, & ordinauit. Et praemissa omnia, & singula e-
 ratione in quibuslibet beneficii consistorialibus, & vt
 praefertur, litigijs, etiam si resignantes, vel ceden-
 tes eam possessionem eorundem beneficiorum civili-
 ter, vel naturaliter decesserint, ac etiam si resignatio-
 nes, & cessiones praefatae ex causa permutationis, vel
 reservatione omnium & singulorum fructuum,
 reddituum, & proventuum, ac quotidianarum di-
 stinctionum propria auctoritate, vel alias percipien-
 dum reservatione tituli, administrationis, seruitij,
 & alijs, & alijs quomodocumque, & qualitercum-
 que, etiam in fauorem alicuius ex scriptoribus Apo-
 stolicis, aut alijs Romanae ecclesiae Cardinalibus ha-
 bitis, & alijs extiterint, aut etiam in futurum fieri, &
 retrocessionarios, vel cessionarios ipsos intra dictum v-
 num, vel sex mensium spatium cedere, vel retroce-
 dere contingat, locum habere, & suum locum obti-
 nere voluit, & expressè declarauit. Sicque & non
 solum per quoscumque iudices, & commissarios qua-
 tuor etiam Apostolica auctoritate fungentes, etiam
 Praefatum Palatii Apostolici auditores, & ipsius fan-
 ctissimae Romanae Ecclesiae Cardinales in quauis causa &
 materia; sublata eis & eorum cuiuslibet quauis ali-
 quatenus, & interpretandi facultate, & aucto-
 ritate, iudicari & diffiniri debere. Irritum quoque,
 & inane decessit. Caeterum vt praefens constitutio faci-
 lius omnibus innotescat, Sanctitas sua voluit, &
 mandauit, quod eadem constitutio non solum in
 sacra Apostolica, vt moris est, sed etiam ad
 Basilicam Principis Apostolorum de Vrbe, &
 in Campo Flora publicetur, illiusque exem-
 plaria in eisdem locis affixa dimittantur, & inter
 editiones perpetuas describatur & annotetur.
 Quaeque omnes, & singulos, quos illa concer-
 nit, praesentes quidem in curia statim lapsa mense
 à die

à die dictæ publicationis numerando: ceteros vero intra montes degentes, tribus; ultra vero ipsi commorantes, sex mēibus decursis perinde adhiberi si eisdem personaliter intimata fuisset, cum non dissimile apud eos manere incognitum, quod tam potest fuerit publicatum.

De beneficiorum pluralitate. CAP. XXXIII.

Etsi ista beneficiorum, & officiorum pluralitas diuino^a, & humano^b inimica, atque contra diuersis Pontificibus^c & conciliis^d reprobata & prohibita est: damnanda tamē ambitionis iniquitas & auaritiæ cæcitas multorum animos occupauit, illam temeritatem impulerunt, ut quæ sibi à natura dicta nouissent, exquisitis fraudibus usurpare conantur. Quocirca SS. Tridentina Synodus statuit, ut nemo, quacumque etiam dignitate, gradu, auctoritate, & prelatu, seu quocumque alio modo, quales ecclesias, in titulum, siue cōmendam, aut alio uis nomine, contra sacrorum canonum institutionem, occupare, & simul retinere præsumat, cum ualde sit censendus, cui vnâ ecclesiam bene, ac fructuosam, cum animarum sibi commissarum salute regere cogit. Qui autem plures ecclesias contra prædicti decreti tenorem nunc detinent, vnâ, quam maxime retenta, reliquas infra sex menses, si ad libertatem Apostolicæ dispositionis pertineant, alias infra sex menses dimittere teneantur: alioquin ecclesiæ ipsæ, & beneficia duntaxat excepta, eo ipso vacare censentur.

Deinde quicumque plura curata, aut alia similia beneficia ecclesiastica, siue per viam viciuositatis, seu commendæ perpetuæ, aut alio quocumque nomine, & titulo, contra formam sacrorum canonum, & præsertim constitutionis Innocentij III. occupauerint, & præsertim retinere præsumerint, ipsi, iuxta ipsius constitutionis dispositionem, ipso iure etiam præsentis canonis vigore, priuati fuerint. Siquidem de multa prouidentia fuit in dicto concilio^b prohibitum, ut nullus diuersas ecclesias ecclesiasticas, vel plures ecclesias parochiales

^a arg. ca. cum non ignores. ^b ibi gloss et DD. de preben. c. inter. de translat. Epif. c. acutus. dist. 26. cap. 1. 21. q. 1.

^b argu. l. his quidem C. qui militare nō poss. l. i. ff. de colleg. illic. l. libertus. ff. ad municipiū. l. lac par. te. C. de proximis sac. terr. ni. c. c. sanctorum. dist. 70. c. singula. dist. 89. c. de multa. de preben. c. quia nonnulli. de cler. non resid.

d c. 1. & 2. 21. q. 1. d. cap. de multa. luo 6. par. decr. cap. 173. & 311.

c sess. 7. de reformat. cap. 2. f. tit. de preb. & dignit. in antiq.

g Concil. Trid. sess. 7. de reformat. cap. 4.

h Sub Innocentio 3. cap. 29. et cap. de multa. de prebend.